

مركز نجم ابرار

اخبار دانشگاه تهران

سال دوم

پنجشنبه پنجم تیر ماه ۱۳۳۷

شماره ۸۶

فهرست مندرجات

ضیافت بافتخار آقای پروفیسور آ. لوروآ - تقدیر و بازنشستگی -

صفحه ۱

بازنشستگی - شرکت در کنگره بین المللی ژئولوژی

صفحه ۲

بازدید حاکم شارجه از دانشگاه تهران - عزیمت بخارج از کشور

سخنرانیهای آقای دکتر محمد معین استاد دانشکده ادبیات تهران

صفحه ۳

در مؤسسات علمی کشور فرانسه

صفحه ۴

جشن بایان پنجمین سال انتشار مجله سپیده فردا وابسته بدانشسرای عالی

ترفیعات و اضافات دانشگاه - اقدام برای ترویج زبان و ادبیات

صفحه ۸

فارسی در پاکستان

صفحه ۹

تدریس زبان و فرهنگ ادبیات ایران در دانشگاه کلمبیا

واگذاری بورسهای تحصیلی - برگزاری مراسم هفتصدمین

صفحه ۱۰

سال تألیف گلستان از طرف آکادمی علوم شوروی

قسمت چهارم پیشنهادات هیئت علمی کشور فرانسه بدانشگاه تهران

صفحه ۱۱

در باب دانشکده علوم

صفحه ۱۵

رئیس بخش وابسته

دانشیار کرسی زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی -

معلم دستیار مالیه دانشکده حقوق - معلم دستیار آزمایشگاه بیولوژی

حیوانی دانشکده پزشکی - خاتمه خدمت - کارمند خوشنویس

بایگانی کل - گزارش فعالیت های یکساله کرسی آسیب شناسی

صفحه ۱۶

در سال تحصیلی ۱۳۳۶ - ۱۳۳۷

صفحه ۲۸

آگهی برای اطلاع دانشجویان دانشکده حقوق

شرح عکس روی جلد:

آقای پروفیسور آ. لوروآ هنگام سپاسگزاری از اولیاء دانشگاه تهران و آقایان رئیس و استادان دانشکده دامپزشکی، در مجلس ضیافتی که بافتخار ایشان در باشگاه دانشگاه برپا شده بود آقایان رئیس دانشگاه و رئیس دانشکده دامپزشکی و چندتن از آقایان استادان دانشگاه نیز در آن عکس دیده میشوند.

ضيافت بافتخار آقای پروفیسور آ. لوروآ

در باشگاه دانشگاه

بنا بدعوت قبلی ساعت ۸ بعد از ظهر روز دوشنبه ۲/۴/۳۷ مجلس ضیافتی بشام بافتخار آقای پروفیسور آ. لوروآ استاد کرسی دامپرووری دانشکده آکرونومیک پاریس از طرف دانشکده دامپزشکی در باشگاه دانشگاه برپا بود در این ضیافت آقای دکتر فرهاد رئیس دانشگاه و جمعی از اساتید دانشگاه و رجال و معاریف حضور داشتند. در سر میز شام آقای دکتر رضا رستگار رئیس دانشکده دامپزشکی شرحی بزبان فرانسه پیرامون مدارج علمی و شخصیت اجتماعی آقای پروفیسور لوروآ ایراد نمودند و سپس آقای پروفیسور لوروآ از محبت‌ها و پذیرائی گرم و صمیمانه آقای دکتر رستگار و استادان دانشکده دامپزشکی سپاسگزاری نمودند و ضیافت در حدود ساعت ۱۰ پایان یافت.

تقدیر و باز نشسته‌گی

بطوریکه آقای دکتر منصور گل‌سرخ‌ی رئیس بخش وابسته بیمارستان پهلوی تقاضا نموده‌اند بر طبق بند (ج) از ماده ۴۳ قانون اصلاح قانون استخدام کشوری و بموجب احکام شماره ۲/۹۳۱۰ و ۲/۳۳۶۱۰ مورخ ۲۶/۳/۳۷ ریاست دانشگاه به ترتیب از خدمات علمی و صادقانه مشارالیه قدردانی بعمل آمده و از اول تیرماه ۱۳۳۷ باز نشسته شدند.

باز نشسته‌گی

بطوریکه آقای ژرمن گیلدبراند استاد دانشکده حقوق تقاضا نموده‌اند بر طبق بند (ج) از ماده ۴۳ قانون اصلاح قانون استخدام کشوری و بموجب ابلاغ شماره ۱/۱۰۵۶۱ مورخ ۳۱/۳/۳۷ ریاست دانشگاه از تاریخ اول تیرماه ۱۳۳۷ باز نشسته شدند.

شرکت در کنگره بین‌المللی ژئولوژی

بموجب ابلاغ شماره ۳/۱۰۳۹ مورخ ۱/۴/۳۷ ریاست دانشگاه با آقای دکتر اسمعیل آزرم استاد دانشکده پزشکی و معاون دانشکده دامپزشکی اجازه داده شد که بنمایندگی دانشگاه تهران در کنگره بین‌المللی ژئولوژی که در ۱۶ ژوئیه ۱۹۵۸ در لندن تشکیل میشود شرکت نمایند.

بازدید حاکم شارجه از دانشگاه تهران

ساعت شش بعد از ظهر روز چهارشنبه ۲۸ ر ۳۷ ر ۳۷ حضورت، شیخ صقر بن سلطان القاسمی

حضرت شیخ صقر بن القاسمی حاکم شارجه
هنگام بازدید از انستیتو پارازیتولوژی و مالاریولوژی دانشکده پزشکی

حاکم شارجه باتفاق همراهان و سیهمانداران خود در دانشگاه تهران حضور یافتند
و از قسمتهای مختلف دانشکده پزشکی بازدید کردند .

عزیمت بخارج از کشور

به پیشنهاد دانشکده داروسازی و ابلاغ شماره ۹۹۵۸/۲ مورخ ۳۷/۴/۱ ریاست
دانشگاه با آقای دکتر فتح الله اعلم استاد دانشکده داروسازی مأموریت داده شد که برای
مطالعات علمی بمدت دو ماه بخارج عزیمت نمایند .

سخنرانیهای آقای دکتر محمد معین استاد دانشکده ادبیات تهران در مؤسسات علمی کشور فرانسه

آقای دکتر محمد معین استاد دانشگاه تهران که بموجب دعوت دانشگاه سربین و مؤسسات علمی پاریس در اواسط فروردین ماه ۱۳۳۷ بکشور فرانسه مسافرت کرده اند طبق برنامه ای که توسط هیئت استادان و خاورشناسان فرانسوی مرکب از آقایان پروفیسور لوئی ماسینیون، پروفیسور هانری ماسه، پروفیسور هانری گرین، پروفیسور پرد و مناش، پروفیسور پوئش و آقای لازار تنظیم شده بود سخنرانی هائی بشرح زیر ایراد نموده اند که فوق العاده مورد توجه و استقبال دانشمندان و علاقمندان قرار گرفته است.

الف - روز پنجم ماه مه ۱۹۵۸ (در مدرسه تحصیلات عالی پاریس) تحت عنوان

تصوف در مذهب تشیع

۱- شاه نعمت الله ولی و پیروان او.

ب- روز ۱۵ ماه مه ۱۹۵۸ (در مدرسه تحصیلات عالی پاریس) تحت عنوان

تصوف در مذهب تشیع

۲- انشعابات دسته های مذهبی نعمت اللهی ها، ذهبی ها و خاکساری ها.

ج- روز ۲۱ ماه مه ۱۹۵۸ (در مدرسه تحصیلات عالی پاریس) تحت عنوان

نهضت جدید ضمن مذهب تشیع

مذهب شیخی

ریاست جلسات مزبور با آقای پروفیسور هانری گرین خاورشناس معروف فرانسوی بود. در این جلسات علاوه بر عده ای از دانشمندان، استادان و محققان و دانشجویان رشته تاریخ مذاهب و علوم فلسفی نیز حضور داشتند. در اولین جلسه سخنرانی (۵ ماه مه) آقای هانری گرین شرحی راجع با آقای دکتر معین و ارزش تحقیقات و تتبعات ایشان بیان داشتند و خدماتی را که استادان دانشگاه تهران بعالم علم و ادب کرده اند ستودند. در جلسه دوم (۱۹ ماه مه ۱۹۵۸) جناب آقای نصر الله انتظام سفیر کبیر شاهنشاهی ایران در پاریس حضور یافتند.

د- سخنرانی در دانشکده ادبیات پاریس تحت عنوان

حصار شگفت انگیز: خاتمه مثنوی جلال الدین بلخی رومی

ریاست این جلسه را آقایان پروفیسور بلانش رئیس مؤسسه تتبعات اسلامی و

پروفسور لوئی ماسینیون رئیس مؤسسه تتبعات ایران عهده دار بودند. آقای پروفسور بلانش قبل از شروع سخنرانی شرح مبسوطی در باب تألیفات آقای دکتر معین بیان داشتند و اظهار امیدواری نمودند که روابط دانشگاه تهران و دانشگاه پاریس بیش از پیش تقویت یابد.

آقای پروفسور ماسینیون نیز پس از خاتمه کنفرانس شرحی در باره موضوع سخنرانی و نکاتی که از نظر تصوف تاریخ و فولکلور بحث و تجزیه و تحلیل شده بود اظهار داشتند. ومطالبی را که از طرف آقای دکتر معین بیان شده بود مورد تقدیر و تحسین قرار دادند.

ه - روز ۱۲ ژوئن ۱۹۵۸ (درمرکز جمعیت ایران و فرانسه) تحت عنوان
فرقه‌ای از زرتشتیان ایران در دوره صفاریان
 آذر کیوان و پیروان او

جشن پایان پنجمین سال انتشار مجله سپیده فردا وابسته بدانشسرای عالی

بمناسبت پایان پنجمین سال انتشار مجله سپیده فردا وابسته بدانشسرای عالی ساعت ۷/۵ بعد از ظهر روز چهارشنبه ۲۸ خرداد ماه ۱۳۳۷ مجلس جشنی با حضور آقای دکتر فرهاد رئیس دانشگاه - آقای دکتر بیانی رئیس دانشسرای عالی - جمعی از آقایان اساتید دانشگاه - نمایندگان خارجی و روزنامه نگاران در باشگاه دانشگاه تشکیل گردید. در این جشن نمایشگاهی از نقاشیها و کارهای دستی کودکان ایرانی که با نهایت دقت انتخاب گردیده بود بمعرض نمایش گذاشته شده بود. در آن جشن ابتدا آقای دکتر فرهاد رئیس دانشگاه جلسه را افتتاح نموده و چنین اظهار داشتند:

چندی پیش خانم آذر رهنما چند شماره از مجله سپیده فردا را بمن دادند و چون در آن ایام فراغت بیشتر داشتم و میتوانستم وقتم را بمیل خودم صرف کنم آنها را بدقت خواندم و از آن تاریخ تماس من با سپیده فردا قطع نشده و هر یک از شماره های مجله را که بدستم میرسد میخوانم و به پشتکار و دقت نویسندگان آن که نگذاشته اند این مجله پرورشی نیز (مانند مجلات دیگری که پس از انتشار چند شماره بلافاصله تعطیل شده اند) بخوابد، قلباً تحسین میکنم زیرا آنهائی که به چنین کار دشواری دست زده اند بخوبی از مشکلات کار مطبوعات آنهم مطبوعات علمی و فنی مستحضر هستند و میدانند که چنین دوامی مستلزم همت فوق العاده ایست و من امیدوارم این طفل پنجساله همچنان پیشرفت کند و خدمات ذیقیمتی بتعلیم و تربیت کشور بنماید.

سپس آقای دکتر بیانی رئیس دانشسرای عالی رشته سخنرا بدست گرفته و اظهار داشتند سه سال از حیات جدید دانشسرای عالی میگذرد.

در این مدت به عنایت شاهنشاه و با کمکهای شایان دانشگاه و همراهیهای وزارت فرهنگ این عضو ضعیف بتدریج رشد کرد بنحوی که هم اکنون کتابخانه آن دارای بیست هزار جلد کتاب است و آزمایشگاههای آن آزمایشگاههای نسبتاً مجهزی شده است و برای آنکه وسائل کار دانشجویان را فراهم کنیم تاکنون کوشش فراوان مبذول داشته ایم.

از بدو کار لزوم داشتن مجله ای که بتواند فعالیت های پرورشی کشور و دانشسرای عالی را بصورت علمی منعکس کند برای ما آشکار شد.

لیکن همگی استحضار دارید که اداره کردن و نشر مجله یکی از مشکلات بزرگ است و زحمت و کوشش بسیار لازم دارد تا بتوان یک مجله ای که شایان توجه باشد بیرون داد با اطلاع از مشکلات در فکر انتشار مجله ای از طرف دانشسرای عالی بودیم که خانم رهنما در دانشسرای عالی مشغول تدریس شدند.

وجود خانم رهنما در دانشسرای عالی باعث شد که باین فکر بیفتیم از وجود ایشان برای انتشار مجله دانشسرای عالی استفاده کنیم و چون خود خانم هم متوجه این نکته شده بودند و استنباط کردند که دانشسرای عالی میخواهد مجله ای انتشار دهد با کمال خلوص نیت حاضر شدند مجله خودشان را که همین مجله سپیده فردا است باختیار دانشسرای عالی بگذارند. بنده مراتب را خدمت جناب آقای دکتر اقبال که در آن هنگام ریاست دانشگاه را بعهده داشتند عرض کردم و ایشان نیز با این پیشنهاد موافقت نمودند و این مجله وابسته بدانشسرای عالی شد. مافکر کردیم که بهتر است این مجله در تحت راهنمایی یکی از آقایان استادان تعلیم و تربیت باشد تصادفاً مرحوم دکتر هوشیار که قدرش روز بروز بر ما بیشتر معلوم میشود و فقدان آن مرد دانشمند برای دانشسرای عالی و مملکت نهایت تأسف دارد این مسئولیت را پذیرفت و بانهایت صمیمیت برای انتشار مجله حاضر شد با خانم رهنما و هیئت تحریریه مجله همکاری کرد تا زمانی که آن مرحوم حیات داشت مجله سپیده فردا کارش را ادامه داد و مقالات بسیار مفیدی منتشر ساخت که مورد استفاده عموم علاقمندان واقع میشد فقدان آن مرد دانشمند ما را مأیوس نکرد پس در این مورد فکر کردیم که خود خانم

رهنما مسئولیت انتشار مجله را بعهده بگیرند. خدمت جناب آقای دکتر فرهاد ریاست دانشگاه عرض شد و ایشان نیز قبول فرمودند و با زحمات مداوم خانم رهنما و هیئت تحریریه، این مجله منتشر میشود اکنون پنج سال از تأسیس سپیده فردا می گذرد انتشار این مجله یکی از قدمهای مؤثری است که اکنون با کمک مقام ریاست دانشگاه برداشته میشود در دسترس عامه قرار میگیرد. موفقیت خانم رهنما و اعضاء هیئت تحریریه را خواستارم.

در این موقع خانم رهنما سخنانی ایراد نمودند که خلاصه آن بشرح زیر است: جناب آقای دکتر فرهاد رئیس محترم دانشگاه و جناب آقای دکتر بیانی رئیس محترم دانشسرای عالی با بیانات ذیقیمت و دقیق خود منتهای لطف و توجه را نسبت بفعالیتهای پرورشی مجله و هیئت تحریریه و نویسندگان و علاقمندان آن مبنول فرمودند. این لطف و عنایت دانشگاه نه تنها برای ما بلکه باید گفت برای عموم جوانان این کشور بهترین مشوق محسوب میگردد.

از طرف هیئت تحریریه باید از این همه لطف و توجه مقام ریاست دانشگاه و رئیس دانشسرای عالی قلباً سپاسگزاری کنم.

همچنین از حضار محترم این مجلس، استادان، نویسندگان، مربیان، روزنامه نگاران و نمایندگان خارجی نیز که دعوت نویسندگان این مجله را پذیرفته اند و ما را غرق در احسان خود کرده اند نهایت امتنان را داریم.

همانطوریکه حضار محترم مستحضر هستند پنج سال پیش این مجله پرورشی نخستین شماره خود را منتشر ساخت و اولین اصلی که مورد نظر داشت شناساندن مفهوم واقعی تعلیم و تربیت و ارزش و اهمیت آن در دنیای امروز بود.

زیرا توجه به قدرت و اثر تعلیم و تربیت بخودی خود مستلزم توجه بیشتر و دقیقتری به اطفال این آب و خاک یا بهتر بگوئیم به اولین سلول تمدن جامعه بود تا بدین وسیله لزوم پرورش صحیح او بصورت دقیق تری روشن گردد.

زیرا بوسیله تعلیم و تربیت است که موجود زنده و با عظمتی بنام انسان را می توان تغییر داد و خط مشی جدید، فکر جدید و زندگی نوینی برای او پی ریزی کرد. انسانی که ارزش نیروی او بخصوص در دنیای متمدنی امروز بدرجات عالی آن رسیده و خوشبختانه قدرت و ارزش او بتدریج برای عموم افراد بشر روشن گردیده است

شاید در تأیید این حقیقت باشد که اکنون گردانندگان کشورهای بزرگ جهان مسئله تعلیم و تربیت را در رأس برنامه‌های خود قرار داده و دستورات اکیدمی برای توسعه و تکامل آن صادر کرده و میکنند زیرا میدانند که بدست معلم شایسته است که هزاران دودک و نوجوان و جوان برومند و شایسته پرورش می‌یابند و هزاران فکر و نظر و عقیده و نیروی جدید زائیده میشود و ملتی به پیش میرود

وابستگی مجله بدانشسرایعالی

چهار سال و نیم از انتشار مجله میگذشت همانطوری که جناب آقای دکتر بیانی فرمودند این مجله بدانشسرایعالی یعنی مرکز تربیت معلم کشور پیوسته حضار محترم میدانند که منظور از انتشار این مجله جز اشاعه تعلیم و تربیت صحیح چیزی نبود و از همان آغاز انتشار قدمی در راه دیگر نگذاشت و خواننده‌ای نیز بجز مر بیان بمعنی اعم نداشت و بنابراین چه بهتر که در یک محیط واقعی تعلیم و تربیت و در میان دانشجویانی که معلمان آینده کشور خواهند بود و بدست آنها شیوه‌های جدید تعلیم و تربیت اجرا خواهد گشت مطالعات و تحقیقات پرورشی خود را دنبال کند. شکی نیست که زحمات گذشته نیز هم اکنون ادامه دارد و این بار سنگین نیز روز بروز سنگین تر میشود لیک دل ما راضی است و پاداش مانیز جز این رضایت باطنی چیزی نیست.

در اینجا هم زبان بانویسندگان مجله از اینکه کوششهای شبانه روزی و ایمان و اعتقاد را سخ عده‌ای از جوانان کشور به تعلیم و تربیت صحیح جائی در دانشگاه و دانشسرایعالی باز کرده و مورد تأیید استادان محترم این مؤسسه بزرگ علمی واقع گردیده اظهار نهایت سپاسگزاری میکنم زیرا این اقدام و توجه بهترین سرمشق سایر جوانان این کشور خواهد بود و آنها را به کار و کوشش و تحصیل امیدوار خواهد کرد.

پس از وابستگی مجله به دانشسرایعالی که با حسن نظر ریاست محترم دانشگاه و بنابه تصویب استادان تعلیم و تربیت و پیشنهاد ریاست محترم دانشسرایعالی صورت گرفت و طی نه ماه بسرپرستی استاد فقید تعلیم و تربیت کشور دکترو شیار اداره میگشت عده‌ای از معلمین آینده کشور یعنی دانشجویان دانشسرایعالی بدنبال هدف خود و این مجله دست بسلسله اقدامات تحقیقی زدند از آن جمله :

۱- مطالعه در خانواده‌های ایرانی و شرایط روحی آنها .

۲- تحقیق درباره ادبیات کودکان و نوجوانان و جوانان در جهان و ایران و انتشار دوشماره مخصوص ادبیات کودکان و نوجوانان .

۳- مطالعه درباره تعلیم و تربیت و فرهنگ ایران .

این مطالعات و تحقیقات همچنان در مرتبه کز تربیت معلم کشور یعنی دانشسرای عالی ادامه خواهد داشت و بدین وسیله علاوه بر اینکه نمره آن از لحاظ حرفه‌معلمان آینده کشور مفید خواهد بود در راه اشاعه تعلیم و تربیت ایران (با توجه باینکه تعلیم و تربیت صحیح باید زائیده احتیاجات و شرایط محیط باشد) بی ثمر نمی باشد .

نویسندگان این مجله امروز به همکاری ذیقیمت فرهنگیان و مربیان کشور و اساتید محترم دانشگاه و بالاخره خانواده‌های ایرانی متکی هستند و امیدوارند باسرپرستی دانشگاه بتوانند در راه تعلیم و تربیت گامهای استوار بردارند. مراسم جشن در میان ابراز خرسندی حاضران پایان یافت .

ترفیحات و اضافات دانشگاه

طبق احکام صادره چند نفر از آقایان استادان و کارکنان دانشگاه بشرح زیر ترفیع پایه یافته اند :

آقای دکتر حسین زادمرد استاد دانشکده فنی پایه ۸ استادی

بانود کتر آذرنوش صنیع دانشیار بیماریهای دهان دانشکده دندانپزشکی پایه

چهار دانشیاری

آقای علی زنگی دبیر زبان انگلیسی دانشکده فنی پایه ۶ دبیری

آقای عباس ایرج پناه رئیس دفتر محرمانه اداره دفتر دانشگاه پایه ۷ اداری

اقدام برای ترویج زبان و ادبیات فارسی در پاکستان

بطوریکه از وزارت امور خارجه اطلاع داده‌اند برای تبلیغ زبان و ادبیات فارسی در کوئته پاکستان از طرف آقای افراسیاب نوائی سرکنسول دولت شاهنشاهی ایران در کوئته و قلات (پاکستان) اقدامات شایسته‌ای بعمل آمده است و بر اثر مجاهدت و ابراز مساعی ایشان علاوه بر افتتاح انجمن روابط فرهنگی ایران و پاکستان و یک کتابخانه مجهز جلسات ادبی بنام (انجمن بزم اقبال) نیز در دانشگاه کوئته تشکیل گردیده است

که صدارت آن بعهدۀ آقای نوائی میباشد و هر سه جلساتی با حضور چند نفر از اعضاء اصلی تشکیل میگردد.

انجمن دیگری نیز بنام (مجلس فارسی) در دانشگاه کوئته تشکیل گردیده است که آنهم جلسات خصوصی و عمومی دارد و اغلب صدارت آن انجمن نیز با آقای نوائی است و ایشان در جلسات خصوصی و عمومی آن کنفرانسهای درباره ادبیات فارسی داده اند. در روز ۲۹ فروردین ماه سال جاری یک جلسه عمومی مجلس فارسی از طرف دانشگاه کوئته در تالار دانشگاه تشکیل شده بود و بنا به تقاضای اعضاء انجمن آقای نوائی پیرامون زندگی و مقام ادبی خواجه حافظ شیرازی نویسنده و شاعر بزرگ ایران سخنرانی جالبی ایراد نمودند که فوق العاده مورد توجه حاضران قرار گرفت و آقایان صوفی فرماندار و عطا محمدرئیس دانشگاه کوئته ضمن ایراد سخنرانی های کوتاهی از همکاری فرهنگی آقای نوائی با دانشگاه کوئته اظهار تشکر و قدردانی نمودند و بعضی از جراید و روزنامه های محلی نیز مطالبی درباره آن جلسه درج نمودند.

روزهای ۲۶ و ۲۵ آوریل برابر ۳۷ و ۲۶ و ۲۵ از طرف انجمن دیگری بنام (حلقه ارباب ذوق) کوئته محفلی بمناسبت بیست و یکمین سال وفات اقبال در تالار دانشگاه کوئته تشکیل گردید در آن مجلس بعضی از مدعوین اشعار و مقالاتی درباره مرحوم علامه اقبال قرائت نموده و در پایان جلسه آقای نوائی نیز که صدارت آن جلسه را بعهدۀ داشتند سخنرانی مبسوطی راجع به مرحوم اقبال تحت عنوان سپاسگزاری و قدردانی از بزرگان مانند او و حقی که این قبیل اشخاص بر عهده اجتماع و دنیا دارند و همچنین راجع به نظریاتی که آن مرحوم راجع به زبان و ادبیات فارسی و فلاسفه ایران مانند مولوی داشت ایراد نمودند که خلاصه آن در بعضی از جراید کوئته درج گردیده است و سپس در همان جلسه مجلس مشاعره ای تشکیل گردید و شعرا اشعاری بزبانهای اردو و فارسی خواندند آقای نوائی نیز غزلی را که خود ساخته بودند قرائت نمودند که مورد تمجید و تحسین ادبا و شعرای حاضر در جلسه قرار گرفت.

تدریس زبان و فرهنگ ادبیات ایران در دانشگاه کلمبیا

به پیشنهاد دانشکده ادبیات و تصویب شورای دانشگاه و ابلاغ شماره ۱۰۶۳۲۴ مورخ ۲۸/۳/۳۷ ریاست دانشگاه با مأموریت آقای دکتر احسان الله یار شاطر دانشیار

دانشکده ادبیات برای تدریس زبان و فرهنگ ادبیات ایران در دانشگاه کلمبیا از تاریخ مهر ماه ۳۷ تا آخر خرداد ماه ۱۳۳۸ موافقت شد .

واگذاری بورسهای تحصیلی

بطوریکه از شورای فرهنگی بریتانیا اطلاع میدهند دولت انگلستان در سال ۱۹۵۸-۱۹۵۹ چهار بورس تحصیلی با آقایان دکتر محسن مجتبائی، دکتر رضا حجازی و دکتر مسلم بهادری و دکتر علی اکبر هنجنی واگذار نموده است .

برگزاری مراسم هفتصدمین سال تألیف گلستان از طرف

آکادمی علوم شوروی

بطوریکه از وزارت امور خارجه اطلاع داده اند روز ششم خرداد ماه ۱۳۳۷ از طرف آکادمی علوم شوروی برای برگزاری هفتصدمین سال تألیف گلستان مراسمی در سالن تاتر تابستانی پارک گورکی برپا بوده و در این مراسم جناب آقای سمیعی سفیر کبیر دولت شاهنشاهی ایران در مسکو و جمع کثیری از دانشمندان و نویسندگان شوروی حضور داشته اند در آن جشن ابتدا آقای میرزا تورسن زاده نماینده تاجیکستان در شورای عالی جماهیر شوروی جلسه را افتتاح نموده و طی نطقی از مقام ادبی سعدی تجلیل کرده و به ملت ایران که چنین نابغه ای متعلق با او است تبریک گفته است و سپس آقای پروفیسور پرامیسکی عضو آکادمی علوم تاجیکستان شرح مبسوطی پیرامون زندگی، نظریات و ترجمه بعضی از اشعار سعدی بیان داشته آنگاه جناب آقای سمیعی سفیر کبیر ایران بیاناتی مبنی بر مقام ادبی و اجتماعی سعدی ایراد نموده اند و از دولت و ملت شوروی که چنین تجلیلی از سعدی شاعر بزرگ و عالیقدر ایرانی نموده اند اظهار امتنان و سپاسگزاری نموده اند و در پایان چند قطعه کنسرت و آواز توسط هنرمندان شوروی اجرا گردید و آن مراسم با ابراز احساسات کلیه حاضران پایان یافته است .

بزودی بافتخار رودکی شاعر نامدار ایران نیز جشن باشکوهی در تاشکند پایتخت جمهوری ازبکستان برپا خواهد شد و در نظر است که آن جشن را همزمان با جشنی که برای تجلیل از رودکی در تهران منعقد خواهد شد برپا سازند .

قسمت چهارم

پیشنهادات هیئت علمی کشور فرانسه بدانشگاه تهران در باب

دانشکده علوم

ب - اقامت استادان ایرانی در فرانسه

برای از بین بردن انفراد جغرافیائی که دانشگاه تهران از نظر موقعیت خود در آن واقع شده استنادین و دانشیاران ایرانی باید تسهیلات بیشتری داشته باشند که بتوانند در خارج مخصوصاً در فرانسه اقامت‌هایی برای بدست آوردن اطلاعات و تهیه اسناد و یا برای تکمیل تحقیقات علمی که میخواهند با تمام برسانند بنمایند.

یک سیستم مرخصی سالیانه (یا مرخصی نصف سال) همانطوریکه در بعضی از دانشگاههای خارج وجود دارد ممکن است برای دانشگاه تهران در نظر گرفته شود. اعضاء میسیون علمی پیشنهاد میکنند که تحت همان وضع مالی که در فوق ذکر شد از طرف دولت فرانسه نیز امکان اعطای مقام معاون استادی یا معاون دانشیاری در نظر گرفته شود که بهمکاران ایرانی اعطاء گردد خواه برای یکسال خواه برای مدت کمتری و چون استادان ایرانی در قسمتی از تعلیم فرانسه شرکت نمایند میتوانند در زندگانی انجمن‌های علمی و آزمایشگاه‌ها شرکت کنند و بدین طریق در جریان جدیدترین فعالیت‌های علمی وارد گردند ولی انتخاب استادان برای این منظور نباید انجام پذیرد مگر آنکه اطلاعات شخصی جدی بین همکاران ایرانی و فرانسوی توسعه یابد.

به همین طریق ممکن است همکاری فرانسوی و ایرانی بهتری برای شرکت استادان یا محققین ایرانی در کنگره‌ها و کنفرانسهای علمی جاری برقرار شود مثلاً بدین طریق که مخارج سفر آنان توسط دولت ایران و هزینه اقامت آنها توسط دولت فرانسه پرداخت گردد.

ج - تربیت و تکمیل (در فرانسه) معلومات مؤسسين و رؤساء

تحقیقات برای آزمایشگاههای ایرانی

تربیت تحقیق علمی که ممکن است در فرانسه در مدت دو یا سه سال بدانشجویان ایرانی داده شود عموماً برای برآوردن کامل آزمایشگاههای ایرانی که به آنها سپرده میشود کافی نیست خود استادان رئیس این لابراتوارها که اکنون وظیفه سنگین تعلیمی

بعهد دارند نمیتوانند مدت مدیدی در لابراتوارهای فرانسه بمانند تا معلومات لازم برای اداره صحیح تحقیق علمی و هدایت محققین کسب کنند بنابراین باید برای چند نفر همکاری فرانسوی و ایرانی بیشتر از آنچه معمولاً در دوره فوق پیش بینی شده در نظر گرفته شود.

ریاست لابراتوار تحقیقاتی و مخصوصاً لابراتوار تحقیقاتی تجربی علاوه بر تربیت فنی که کاملاً ضروری است و علاوه بر پختگی مسلم عقل احتیاج به صفات و خصائل اخلاقی اساسی دارد از قبیل تمایل طبیعی برای تحقیق، نیرو، حرارت و استقامت مزاج. مدیر تحقیقات که بواسطه کنجکاوی و میل طبیعی بسوی مجهولی که میخواهد کشف کند توجهش جلب میشود باید شخص فعالی باشد که مطلقاً مصمم به مغلوب ساختن تمام اشکالات مادی و اخلاقی باشد که گاهی عده آنها زیاد است و در سر راه او واقع میشوند و این وضع در تمام کشورها موجود است. این شخص باید واجد تمام صفات انسانی لازم برای انتخاب و هدایت محققین جوانی که باو سپرده میشوند باشد و هر لابراتواری که علاقمند به ترقی واقعی باشد باید توسط یکی از این افراد اداره شود و اینها اشخاصی هستند که باید برای تحقیقات ایرانی آینده تربیت شوند.

برای نیل به این مقصود افرادی که باین قصد بفرانسه فرستاده میشوند باید با دقت زیاد انتخاب گردند و نیز ممکن است در مواقع مخصوصی که اوضاع و احوال اجازه دهد استادان جوان انتخاب شوند و آسانتر آن است که دبیران جوان و حتی لیسانسیه هارا در صورتیکه دارای صفات و اخلاقی لازم باشند بعنوان محقق و رؤسای تحقیقات علمی آینده تعیین نمود البته این اشخاص باید مدت مدیدتری یعنی اقلان چهار یا پنجسال در فرانسه در یک یا دو لابراتوار متوالی اقامت نمایند و چون بایران برگردند استقامت و ثبات کوشش آنها برای نصب کردن وسائل تحقیق و انتخاب همکاران جوان و هدایت آنان بمنصه ظهور خواهد رسید بشرط اینکه انتخاب آنها در موقع اعزام بفرانسه بدقت تمام انجام شده باشد و انتخاب قبل از هر چیز از نظر روانشناسی باید انجام شود و این موضوع حقیقاً قسمت اساسی در تحقیق علمی است همانطور که در تمام اقدامات بشر میباید.

۵- اقامت فرانسویان در ایران

بالعکس ممکن است در نظر گرفته شود که عده ای از محققین فرانسوی قسمت

عمده پایان نامه یا تحقیقات عمیق خود را در ایران انجام دهند در صورتیکه انجام کار جز در ایران میسر نباشد مثلاً مربوط به زمین شناسی یا گیاه شناسی یا حیوان شناسی و یا متمم تحقیقات محلی باشد که توسط علمای ایرانی انجام شده باشد در این مواقع تسهیلات مالی و مادی ممکن است از طرف دولت ایران تأمین شود همچنین مخصوصاً ممکن است توسعه بیشتری در شرکت استادان فرانسوی در تعلیمات عالیّه ایران در نظر گرفته شود و جز در موارد استثنائی بنظر نمیآید که اقامت ممتد استادان فرانسوی در ایران بهترین راه باشد زیرا این عمل موافق بانگاهداری سابقه خدمت آن استادان در فرانسه نیست ولی شرکت آنان در مدت تقریباً یک یا دو ماه در هر سال و یا هر دو و یا سه سال یکبار در ایران برای آموختن متمم تعلیمات عالیّه در بعضی قسمتهای علوم و مخصوصاً در قسمتهای جدید و مجهول ممکن است با دقت بیشتری مورد توجه واقع شود واضح است که استادان فرانسوی که در ایران مأموریت موقتی انجام میدهند باید بتوانند از طرف دولت فرانسه و از طرف دولت ایران طبق قرار داد طرفین از تسهیلات لازم برای اقامت در ایران برخوردار باشند و نیز در صورت لزوم بتوانند هنگام تدریس مواد تکمیلی تحقیقات متممی را نیز در ایران انجام دهند.

ه- همکاری در توسعه تحقیقات

مادر فوق بعضی نظریات عمومی را جمع به تحقیقات علمی را که در اوضاع فعلی توسط دانشکده علوم تهران باید انجام شود توصیه نمودیم غالباً اتفاق میافتد در حین تحقیقاتیکه در محل انجام میشود بمسائلی برخورد میگردد که نمیتوان آنها را کاملاً در اوضاع فعلی و با وسایل محلی حل نمود در اینصورت بهتر آن است که دانشمندان و محققین ایرانی با همکاران فرانسوی خود تماس بگیرند و برای آنها ممکن باشد خواه با پول فرانسه و خواه با پول مشترک اند و بفرانسه بیایند و با استفاده از جدیدترین وسائلی که در آنجا برای تحقیقات علمی ایجاد شده کارهای تحقیقاتی یا حل مسئله ایرا که پیش آمده با تمام برسانند.

و نیز ممکن است در نظر گرفته شود که محققین جوان ایرانی که با اصول تحقیق در فرانسه آشنا شده باشند مثلاً بشکل پایان نامه دوره سوم تحقیقات درازتری در خون ایران انجام دهند که نتیجه آن محتملاً مانند مجموع تحقیقات از نوع تزدولتی باشد

و بتوانند در مدت محدودی به فرانسه برگردند و نتایج حاصله را تمام یا کنترل کنند و يك پایان نامه دولتی فرانسوی بگذرانند.

شرح و تفصیل بیشتر را ممکن است در گزارشهای ضمیمه مربوط به تخصص هر يك از اعضاء میسیون علمی فرانسوی بدست آورد.

و- پیوستگی فرانسه و ایرانی

در بعضی مواقع همانطور که برای بعضی از قسمت‌های انستیتو پاستور در نظر گرفته شده يك پیوستگی فوق العاده مؤثر ممکن است بین يك مؤسسه ایرانی و يك مؤسسه فرانسوی برقرار شود و در تمام مواقعی که چنین همکاری دائمی در نظر گرفته میشود باید با فعالیت تمام دنبال گردد ولی لایاتوارهای دانشگاهی عموماً دارای مقاصد متفاوتی میباشد که بامیل مخصوص رؤسای مسؤل آنها تغییر میکند بقسمتی که این همکاری که اکنون بین يك لایاتوار ایرانی و يك لایاتوار فرانسوی بخوبی برقرار میشود باید پس از چند سال بکلی تغییر کند بنابراین بنظر ما بهتر آنستکه فرمول همکاری حقیقتاً قابل تغییر و مبنی باشد بر همکاری شخصی و دوستانه دو همکار یکی فرانسوی و یکی ایرانی که یکدیگر را میشناسند و برای يك دیگر احترام قائل میباشند.

بر اساس چنین تماس‌های شخصی است که تمام پروژه‌های همکاری مورد نظر ممکن است واقعاً بطریق مؤثری توسعه یابد مثلاً اعزام دانشجوی ایرانی بفرانسه حقیقتاً نتیجه خوبی در تمام شعبه‌ها خواهد داشت هر گاه قبل از اعزام دانشجوی اطلاعات دقیقی توسط استاد ایرانی که کاملاً آن دانشجو را میشناسد به همکاری فرانسوی خود که بیش از همه با او شخصاً رابطه دارد داده شود و این اطلاعات صفات شخصی و توجه دانشجوی ایرانی و مقصدی را که دنبال میکنند بیان کند در اینصورت استاد فرانسوی میتواند تربیت دانشجوی ایرانی را بعهده بگیرد و یا او را یکی از همکارانش که از همه بیشتر برای مقصود مناسب است بسپارد و چون دانشجوی ایرانی بدین طریق معرفی گردد بجای اینکه در میان توده دانشجویان فرانسوی و خارجی دانشگاههای ما سرگردان شود از همان موقع ورود خیلی آسانتر با دانشجویانیکه دوستی آنها برای او ثمر بخش است و بالایاتوارها یا محققینی که پیش از همه برای او مفید میباشند در تماس گذاشته میشود و چنین

همکاری شخصی نتایجش فوق العاده بالا تر از نتایج بورسی است که بطور ناشناخت داده شود .

دانشگاه پاریس از نظر اینگونه روابط نباید هیچگونه موقعیت مخصوص بچشم ایرانیان نه از جهت موافق و نه از جهت مخالف داشته باشد بلکه باید دانشگاه پاریس را با مزایا و مضار آن شناخت مضار آن عبارت است از عده فوق العاده زیاد دانشجویان و بزرگترین اشکال برای تماس شخصی مداوم بین استادان و دانشجویان و مزایای آن فعلاً عبارت است از وجود بزرگترین اجتماع متخصصین گوناگون و لابراتوارهای مجهز ولی دانشکده‌های شهرستانهای فرانسه هر کدام اقل در یک یا در چند رشته از علوم آزمایشگاههای بسیار مجهزی دارند که در آنها تحقیقات عمیق ممکن است انجام پذیرد در هر حالت مخصوص بادر نظر گرفتن مقصد و خصائل بورسیه مورد نظر محل تحصیل و تحقیق او در فرانسه باید از روی بصیرت کامل تعیین شود .

ز- مبادله دائمی اطلاعات

مؤسسات فرانسوی تحقیق علمی مخصوصاً دانشکده‌های علوم «ومر کز ملی تحقیقات علمی» و «مدارس بزرگ» و «انستیتوی ملی تحقیق کشاورزی» و غیره باید مرتباً بدانشگاه تهران اطلاعات لازم در خصوص توسعه و وضع تعلیمات و وسائل تحقیقات خودشان بدهند سالنامه‌های دانشگاهها و صورت نشانی‌ها و تخصص افراد و صورت وسائل تحقیق علمی و مجلات علمی اطلاعات از قبیل «مجله تعلیمات عالی» باید منظمأ بدانشگاه تهران و انستیتوی فرانسه که در این شهر توسط رایزن فرهنگی فرانسه اداره میشود فرستاده شود .

برعکس دانشگاه تهران باید بتواند تغییراتی که در پرسنل آن داده میشود و همچنین توسعه انستیتوها و وسائل تحقیقات و انتشارات استادان و محققین خود را به طرفهای فرانسوی بفرستند تا بدینوسیله همکاری فرانسه و ایرانی بتدریج توسعه بیابد .

رئیس بخش وابسته

به پیشنهاد دانشکده داروسازی و ابلاغ شماره ۹۹۹۶/۲ مورخ ۳۷/۳/۲۹ ریاست دانشگاه آقای دکتر مصطفی اولیائی رئیس درمانگاه آموزش کرسی مفردات پزشکی دانشکده داروسازی بر ریاست بخش وابسته آن دانشکده منصوب شدند .

دانشیار کرسی زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی

چون صلاحیت دانشیاری آقای عباسقلی خواجه نوری بتصویب شورای دانشکده رسیده است بموجب ابلاغ شماره ۱۰۷۰۳/۳ مورخ ۲۹/۳/۳۷ ریاست دانشگاه با پایه یک دانشیاری بسمت دانشیار کرسی زراعت و اصلاح نباتات دانشکده کشاورزی منصوب شدند.

معلم دستیار مالیه دانشکده حقوق

چون آقای دکتر احمد هوشنگ شریفی مترجم دانشکده حقوق در مسابقه معلم دستیار دانشکده حقوق توفیق یافته اند بموجب ابلاغ شماره ۱۸۹۶۱ مورخ ۲۷/۳/۳۷ ریاست دانشگاه با پایه سه دبیری بسمت معلم دستیار مالیه دانشکده حقوق منصوب شدند.

معلم دستیار آزمایشگاه بیولوژی حیوانی دانشکده پزشکی

چون آقای دکتر سلیمان کلیمی کدخدازاده در انتخاب معلم دستیار توفیق یافته اند بموجب ابلاغ شماره ۱۰۵۵۷ مورخ ۱/۴/۳۷ ریاست دانشگاه با پایه سه دبیری بسمت معلم دستیار آزمایشگاه بیولوژی حیوانی دانشکده پزشکی منصوب شدند.

خاتمه خدمت

چون آقای مهدی جوان تبریزی کارمند دانشکده علوم از تاریخ بیستم اردیبهشت ماه ۱۳۳۷ خدمتی انجام نداده اند بموجب ابلاغ شماره ۹۳۲۶/۲ مورخ ۲۱/۳/۳۷ ریاست دانشگاه بخدمت ایشان خاتمه داده شد.

کارمند خوشنویس بایگانی گل

بموجب ابلاغ شماره ۸۸۴۲/۲ مورخ ۱۸/۳/۳۷ ریاست دانشگاه آقای سید محمد تفرشی خدمتگزار درجه اول بایگانی گل بسمت کارمند خوشنویس بایگانی گل دبیرخانه دانشگاه منصوب شدند.

گزارش فعالیت های یکساله کرسی آسیب شناسی در سال

تحصیلی ۳۷ - ۱۳۳۶

گزارش زیر را آقای دکتر آرمین استاد و رئیس آزمایشگاه کرسی آسیب شناسی در باب فعالیت های کرسی مذکور بر ریاست دانشکده پزشکی تقدیم داشته اند.

ریاست محترم دانشکده پزشکی

مفتخراً بدینوسیله فعالیت‌های یکساله کرسی و آزمایشگاه آسیب شناسی را بشرح زیر معروض میدارد :

فعالیت کرسی آسیب شناسی شامل دو قسمت اصلی است: آموزشی و آزمایشگاهی.

الف - فعالیت آموزشی - در سال تحصیلی گذشته برنامه آسیب شناسی، طبق نظر شورای کادر آموزشی «شورای هفتگی متشکل از دانشیاران و رؤساء آزمایشگاه و استاد کرسی آسیب شناسی» تدریس شد و چون نظر این بود که بتدریج با فراهم آوردن وسایل اقدامی شود که آسیب شناسی نظری همراه با شرح بالینی بیماری تدریس شود بنحوی که دانشجویان تصویر زنده‌ای از آزردها پیدا کنند در سال گذشته مقدماتی فراهم گشت که من بعد تدریس همراه با پرژکسیون بیمار و ضایعات عضوی بیماری انجام گیرد و حتی الامکان از اتوپسی‌های انجام شده بیشتر استفاده شود. یقیناً در سالهای آینده این وضع توسعه پیدا خواهد کرد و بجنبه سمعی و بصری تعلیم آسیب شناسی اهمیت بیشتری داده خواهد شد.

دروس عملی - برنامه دروس عملی دانشجویان شامل دو قسمت ماکروسکوپیک و میکروسکوپیک میباشد.

کارهای عملی ماکروسکوپیک: طبق معمول هر سال به محصلین قطعات و احشائیکه از اتوپسی‌های پیشین در بیمارستانها تهیه میشد نشان داده شده ولی کرسی آسیب شناسی با این طرز تدریس موافق نیست چه شاگردان کمتر شانس دارند که قطعات تازه را به بینند در نظر است که از سال آتی این درس در بیمارستانها و در اطاق اتوپسی داده شود بدین ترتیب که دانشجویان سال سوم در هر بیمارستان که هستند به ترتیب نوبت در ساعت ۱۰ تا ۱۲ در کلاس اتوپسی بیمارستان حاضر شوند. امید است که مخصوصاً ریاست محترم دانشکده برای انجام این منظور که بنفع دانشجویان خواهد بود بذل توجه و مساعدت بیشتری فرموده و اشکالات موجود را برطرف سازند.

کارهای عملی میکروسکوپیک: هر دانشجویی ۶۴ تا ۷۰ برش مطالعه نموده بدیهی است با مقایسه برشهایی که در کشور آمریکا تدریس میشود این عده خیلی کم و باید به ۲۰۰ تا ۲۵۰ افزایش یابد تا دانشجویان فرصت داشته باشند از هر عضوی ضایعات بیشتری را بررسی نمایند. در ضمن این را هم باید بعرض برسانم که این عده

برش نسبت به برشهای که در دانشکده پزشکی پاریس تدریس میشود دو برابر است.
سال پنجم دانشکده دندان پزشکی - برای دانشجویان سال پنجم دانشکده دندان پزشکی هفته ای یک ساعت آسیب شناسی اختصاصی تدریس گردید که بیشتر برای آنها جنبه تئوری داشت. در نظر است که در سال آتی برنامه کار آنها را طوری تنظیم نمائیم تا شانس داشته باشند که ضایعات مرضی مورد تدریس را عملاً با چشم ببینند و بعداً هم با میکروسکوپ مطالعه نمایند و این منظور ساقی عملی میشود که از طرف دانشکده دندان پزشکی بافتهای کلیه بیماران خود را برای مطالعه کامل به آزمایشگاه آسیب شناسی روانه نمایند.

سال سوم دانشکده دندان پزشکی - هفته ای دو ساعت درس عملی و دو ساعت درس علمی تدریس گردید و شاگردان توانستند که یک دوره پاتولوژی عمومی کامل علمی و عملی به بینند.

کلاسهای اختصاصی - در سال تحصیلی گذشته دوره آسیب شناسی کلاسهای اختصاصی چشم پزشکی و حلق و گوش و بینی تدریس گردید و داوطلبان توانستند که عملاً و عملاً آنچه را که مربوط به رشته تخصصی شان بود مطالعه نمایند.

کنفرانسهای علمی اتوپسی - هفته ای یک بار روزهای شنبه از ساعت ۲ تا ۴ در آزمایشگاه آسیب شناسی کنفرانسهای جهت پزشکان تنظیم گردید که آقایان پزشکان با فرصتی کافی می توانستند با مطالعه کامل شرح حال بیماران ضایعات مرضی را که هنگام اتوپسی پیدا شده بود بررسی نمایند.

در این کنفرانسها حضور محصلین آزاد بود و هر روز تعدادی از آنها هم حضور بهم رسانیدند.

در نظر است که در سال آتی این کنفرانسها در خود بیمارستانها تشکیل گردد تا رؤساء و پزشکان بخشها بتوانند خود ضایعات مرضی بیماران اتوپسی شده خود را ببینند و بهتر و زودتر به کیفیت و نتیجه اتوپسی واقف گردند.

کنفرانسهای کلینیکال پاتولوژی - این کنفرانسها امسال برای دومین سال تشکیل گردیده و در حقیقت یکی از قدمتهای بسیار مفیدی بود که کرسی آسیب شناسی برای بالا بردن سطح آسیب شناسی در این کشور بکار برد و پزشکان شهر توانستند با هم

همکاری نزدیکتری داشته باشند در این سال قسمت اعظم معایب سال پیش مرتفع گردید و اکثر آریاست محترم دانشکده و استادانیکه مایل به بالا بردن پایه دانشجویان بودند حضور بهم رسانیدند و ما را در انجام این عمل نیک تشویق فرمودند ولی باید اقرار کرد که هنوز نواقص کار زیاد است امیدواریم در سال آینده نواقص موجود به کمک شخص رئیس دانشکده یکی پس از دیگری مرتفع گردد و این کنفرانسها که دانشجویان با بی صبری زیادی همیشه منتظر آن هستند و پیوسته طالبند که تعدادش زیاد گردد بیشتر مورد استفاده قرار گیرد. چه خود دانشجویان بخوبی واقف گردیده اند فقط بدین ترتیب می توانند در طرز تفسیر و توجیه علائم بیماری خود را ورزیده سازند. نکته ای که باید بعرض برسانم این است که کرمی آسیب شناسی در نظر دارد این کنفرانسها را در بیمارستانها و بجای هر ماه هفته ای یکبار تشکیل دهد بدیهی است این آرزو برآورده نخواهد شد مگر آنکه همکاران محترم ما را یاری کرده و کوشا باشند که میزان اتوپسی سالیانه خود را بالا برند تا مقدار زیادی از این کنفرانسها بتوانیم تهیه نماییم.

اتوپسی - در این سال نهایت سعی شد که تعداد اتوپسی زیاد شود چه مسلم است که بهترین وسیله آموزشی اتوپسی است. متأسفانه در انجام اتوپسی اشکالات زیادی موجود است که قسمتی از آنها بشرح زیر است:

نیمه وقت بودن ساعات کار کارمندان آسیب شناسی - چون همه کارمندان فنی آسیب شناسی تمام وقت کار نمیکنند و بقیه وقت خود را در کار دیگری صرف میکنند توجه کافی به آسیب شناسی نمیتوانند داشته باشند بخصوص اینکه در خارج از محیط کار خود برای آسیب شناسی مورد استعمالی نمی یابند.

عدم تطبیق وقت کار آزمایشگاه با بیمارستانها - کارمندان آسیب شناسی بعد از ظهرها مشغول کار اند و از نظر جنبه تعلیماتی مجبوراند در دانشکده انجام وظیفه نمایند و حال آنکه کارمندان فنی بیمارستانها صبح ها در بیمارستان انجام وظیفه میکنند. انجام اتوپسی منوط به رضایت کسان متوفی است و کارکنان فنی بیمارستان سعی کافی برای جلب رضایت کسان متوفی نمیکنند.

اتوپسی منحصرآ برای موقعی در نظر گرفته می شود که بیماری تشخیص داده

نشده باشد و در سایر موارد که بنظر می‌رسد تشخیص داده شده علاقه به اتوپسی از طرف کارکنان فنی بیمارستانها نشان داده نمیشود و حال آنکه چه بسا ممکن است در تشخیص اشتباهی موجود باشد و یا بیماریهای دیگری دست‌اندر کار باشد.

اشکال قانونی - وجود اشکالات قانونی درباره اتوپسی بدون رضایت متوفی کارکنان آسیب شناسی را در انجام اتوپسی محتاط و مردد می‌سازد.

در هر بیمارستان محلی برای انجام اتوپسی وجود ندارد و برای انتقال اجزاء از از یک بیمارستان به بیمارستان دیگر فعلا وسیله نیست ولی با وجود این چنانکه ملاحظه می‌فرمایند بطور محسوس در این سه ساله اخیر میزان اتوپسی رو با افزایش است و امید است که تحت توجهات ریاست محترم دانشکده پزشکی و فرد فرد همکاران محترم تمام این اشکالات یکی پس از دیگری مرتفع گردد تا شاید ما هم بتوانیم مثل کشور آمریکا (در ممالک اروپا میزان اتوپسی آنقدرها که تصور میشود زیاد نیست) پورسانت‌های اتوپسی خود را بالا برده به ۷۵ تا ۹۵ درصد برسانیم.

شرح اتوپسی در این دو سال اخیر بطریقی تازه گزارش میشود بدین معنی که برای هر بیمار جزوهای تنظیم می‌گردد که در آن سه نکته مهم مورد بحث قرار می‌گیرد.

۱ - شرح گزارشات که از بخشها می‌فرستند .

۲ - شرح اتوپسی ما کرو سکوپیک .

۳ - شرح میکروسکوپیک .

خلاصه و نتیجه - ضمناً کوشش میشود که از قسمت‌های مهم بافت عکسبرداری شود تا بتوان از آنها برای آموزش دانشجویان استفاده نمود. احتیاجی بتذکار و یادآوری نیست که اگر همکاران اوراق اتوپسی را که در بخشهایشان موجود است ملاحظه نفرمایند متوجه میشوند که این کار چقدر وقت کارمندان را می‌گیرد هدف این عمل این است که جزوه اتوپسی برای آقایان دانشجویان کتابی زنده و زبان‌داری بشود و آنها را راهنمایی نیکو باشد و بدین وسیله بخوبی پی ببرند که چه اشتباهاتی را مرتکب شده‌اند و چگونه باید در آتی از آنها اجتناب نمایند .

در ضمن خاطر نشان می‌سازد که برای اتوپسی قبل از هر چیز باید توده مردم را بشفای این کار آشنا ساخت تا خودشان با رضای خاطر باین کار تن در دهند چنانکه در آمریکا از روز اول مردمانش با رغبتی که امروز دارند به اتوپسی متمایل نبوده و

پزشکان در این راه زحمت کشیدند و خون جگرها خوردند تا اینکه امروز یکی از افتخارات استادان امریکا این است که میتوانند ادعا نمایند صد درصد بیماران خود را اتوپسی مینمایند .

ترجمه زیر بیانیه یکی از پاتولوژیست های مشهور و قدیمی امریکا است و با مطالعه آن ملاحظه میفرمایند که آسیب شناسان در بادی امر چگونه برای بدست آوردن اتوپسی مجاهده میکرده اند.

شرح ترجمه - بگذارید کسانی که کالبد شکافی را منع مینمایند بخوبی با شتاب عظیم خود پی ببرند و بدانند وقتی که علت مرضی نا معلوم است مخالفت با شکافتن جسدی که بزودی طعمه کرمهای گوناگون خواهد شد نیکی بکالبدی بیجان نبوده بلکه چنان خسروانی بزندگان وارد خواهد ساخت که جبران آن بهیچوجه میسر نخواهد بود زیرا با عمل خود طبیعی را از کسب معلوماتی بازدارند که آن معلومات روزی بزرگترین وسیله برای نجات کسانی که مورد حمله همان نوع بیماری میشوند واقع خواهد گردید همین شرمندگی متوجه اطباء ضعیف النفس است که در اثر تنبلی یا تنفر توقف در زیر پرده های جهالت را بر تعمق و کشف حقیقت ترجیح داده غافل از آنکه با چنین رفتاری در پیشگاه عدل الهی و نفس خویشان و جامعه در زمره مجرمین و تباہ کارانند .

خلاصه آنکه برای انجام این امر تمام کادر پزشکی ایران باید کمک کنند حتی دانشجویان باید بدانند که کمک آنها که پزشکان آتیه ما خواهند بود بسیار مفید و بیجا است باید دست بیک سلسله تبلیغات علمی زد تا مردم حاضر باشند که اتوپسی را کار عادی و منطقی تلقی نمایند و اما صرفاً با تقاضای آنکه میزان اتوپسی باید زیاد شود و هیچگونه عمل مفیدی برای حصول این نتیجه بکار نبرند هیچگاه نخواهیم توانست خود را در قبال دانش پژوهان در آوریم .

نکته مهم دیگر این است که همکاران باید خودشان از اتوپسی هیچ نوع بیماری ولو اینکه تشخیص هم خیلی آسان باشد خودداری نکنند و پیوسته کوشا باشند که میزان اتوپسی خود را افزایش دهند مخصوصاً از ریاست محترم دانشکده تقاضا مینمایم بخشهایی را که تعداد بیشتری اتوپسی در هر سال دارند و کرسی آسیب شناسی در آخر هر سال آنرا گزارش میدهد بعنوان بخش درجه یک معرفی و برای آن تمایزاتی قائل گردند .

ب - امور آزمایشگاهی - در این سال تعداد ۳۶۲۰ برش مربوط به بیمارستان های تابع دانشکده و وزارت بهداشتی و شهرداری و پزشکان ولایات و تهران آزمایش گردید. چنانچه ملاحظه میفرمایند نسبت به سالهای قبل تعداد بیوپسی افزایش جالب توجهی یافته و این خود میرساند که پزشکان جوان و همکاران بیشتر به موازین آسیب شناسی آشنا شده اند.

نکته جالب توجه افزایش روز افزون عده پونکسیون بیوپسی کبد، طحال و مغز استخوان است که در حقیقت یک طرز پزوهش نوینی در این کشور بوجود آورده است و هر روز در بیمارستانها بتوسط کارمندان آزمایشگاه در خود بخشها انجام میگردد.

بخش عکاسی کرسی آسیب شناسی - در این سال بکمک اولیاء امور دانشکده تمام نواقص کار از بین رفت و با بهترین دستگاههای عکسبرداری مجهز گردید و پیوسته حاضر بانجام هر گونه سفارشی از طرف همکاران میباشد.

تعداد عکسهای سیاه و سفید - تعداد عکسهای برداشته شده در سال ۱۳۳۶ جمعاً ۵۰۰ قطعه می باشد.

عکسهای رنگین - تعداد عکسهای برداشته شده در سال ۱۳۳۶ - ۷۰۳ قطعه می باشد.

استادان عالیقدر خارجی که کنفرانسهای در باره آسیب شناسی داده اند

۱ - آقای پروفیسور کریبر گگ استاد کرسی آسیب شناسی دانشکده اسلو که از طرف سازمان بهداشت جهانی بایران آمده بودند مدت دو هفته با این کرسی همکاری نزدیک داشته و از نزدیک توانستند طرز کار و نحوه تدریس را بررسی نمایند و در باره این کرسی و پیشرفتهائی که نصیبش شده است قضاوت بجائی بنمایند.

گمان می کنم همکاران محترم در نظر داشته باشند در شورای همگانی که با حضور استادان اعزامی سازمان بهداشت جهانی و اساتید دانشکده تشکیل شد صراحتاً از طرز کار این کرسی و فعالیتش قدردانی نموده و کارمندان آنرا مورد عنایت خود قرار دادند و خیلی اظهار علاقه نمودند که پیوسته با ایشان در تماس علمی باشیم و کوب های جالبی که تهیه میشود برای ایشان ارسال داریم و وعده دادند که ایشان هم مرتب کارهای علمی خودشان را بطور منظم از طریق سفارت نروژ جهت سرویس ما بفرستند و چون خیلی بمطالعه سرطانهای ریه علاقه دارد هر هفته سرطانهای ریه

سرویس راجهت ایشان میفرستیم و همکاری نزدیکی با هم داریم.

۲- آقای پروفیسور گوی گوی دانشیار کرسی آسیب شناسی دانشکده پزشکی پاریس که مدت سه هفته بدعوت دانشگاه به تهران آمدند و مهمان خصوصی آقای دکتر حبیبی دانشیار کرسی آسیب شناسی بودند کنفرانسهای متعددی در بیمارستان پهلوی و دانشکده راجع به بیوپسی بیضه و طبقه بندی عقیمی مردان ایراد فرمودند که مورد استفاده همه همکاران قرار گرفت در مدتی که در تهران توقف داشتند ما توانستیم از نظر صائب ایشان استفاده کرده و در صدد رفع معایب کار خود برآئیم.

۳- آقای پروفیسور مارون استاد کرسی آسیب شناسی دانشکده بیروت که از سرویس بازدید فرمودند و مخصوصاً طرز تدریس و کارهای عملی آزمایشگاه را پسندیدند و از کنفرانسهای اتوپسی هفتگی این آزمایشگاه که بهترین راه برای تربیت دانشجویان و پزشکان جوان می باشند زیاد تمجید نمودند.

آزمایشگاه آسیب شناسی درخواست دارد که تمام همکاران و استادان محترم به سرویس آسیب شناسی تشریف بیاورند و از نزدیک طرز کار و فعالیت این سرویس را ملاحظه فرمایند تا با قضاوتی بجا مایه تشویق کارمندان آن گردند که در آینده بهتر بتوانند در انجام مقاصد مقدس خود و راهی دشوار که در پیش دارند توفیق یابند.

با این مقدمه باید اقرار کرد که تمام هم و غم و کوشش این دستگاه صرفاً صرف آموزش دانشجویان می شود و تا موقعیکه پایه دانش آسیب شناسی دانشجویان به پایه کشورهای متمدن جهان مخصوصاً آمریکا نرسد دمی راحت نخواهند بود ما فعلاً ادعا نداریم که تجسس می کنیم و کاشف هستیم و کسی هم نباید از ما چنین انتظاری را داشته باشد تا چند سال دیگر هم مشی ما جز این چیزی دیگر نخواهد بود نکته دیگر که لازم است بعرض برسانم این است که در دو سال اخیر قسمتی از آرزوهای این کرسی که پیوسته طالب انجام آن بوده است جامه عمل بخود پوشیده در بیمارستان زنان آزمایشگاهی تشکیل یافت که در آن بطور عموم از بیماران در مانگاه فروتنی و اژینال و از بیماران بستری بیوپسی آندومتر بعمل می آید امید است که با این ترتیب دانشجویان بهتر بتوانند آنچه را که میخواهند و حفظ میکنند با چشم ببینند و هیچگاه فراموش ننمایند.

در بیمارستان پهلوی بخش اتوپسی مجهزی دایر گردید که در مورد خود

شماره ۸۶
 کم نظیر و پزشکان و همکاران با خیال آسوده میتوانند با مورتوپسی اشتغال داشته باشند
 این بود نمونه فعالیت کرسی آسیب شناسی در سال جاری امید است که فردنورد
 همکاران و اولیاء امور دانشکده و مخصوصاً ریاست محترم دانشکده پشتیبان این کرسی
 بوده و در همکاری با آن از هیچ گونه توجه دریغ نفرمایند تا شاید بتواند آنچه را که
 در اندیشه دارد بمورد اجرا بگذارد .

آمار بیوپسی هائی که با آزمایشگاه آسیب شناسی ارجاع شده است

بیمارستان سینا	بخش جراحی	۴۸۰
۵۲۹	بخش میزه راه	۲۸
	بخش پوست و آمیزشی	۲۱
بیمارستان زنان ۵۲۷	بخش جراحی وزایمان	۵۲۷
بیمارستان رازی	بخش داخلی	۷۹
۲۵۸	بخش جراحی	۱۳۰
	بخش پوست و آمیزشی	۴۶
	چشم و زنان و اطفال	۳
بیمارستان امیراعلم	بخش گوش و گلو و بینی	۱۷۳
۲۰۱	بخش پلاستیک	۱۵
	بخش دندان پزشکی	۹
	بخش چشم پزشکی	۴
بیمارستان فارابی	بخش چشم	۵۳
۱۵۷	بخش گوش و گلو و بینی	۱۰۴
بیمارستان فیروزآبادی	بخش جراحی	۱۱۰
۱۳۰	بخش های دیگر	۲۰
بیمارستان پهلوی	بخش دکتر و ثوقی	۸۸
۱۲۰	بخش جراحی اعصاب	۳۲
بیمارستان شفا	بخشهای مختلف	۹۲
بیمارستان وزیری	بخش مامائی	۷۲
۷۵	بخش داخلی	۳

۷۲	بخش زایمان و جراحی شامل بیمارستانهای سازمان بیمه‌های اجتماعی کارگران و بهداریهای ارتش و سازمان شاهنشاهی و سازمان بر نامه و بانک ملی و بهداری و سازمانهای بهداشتی شهرستانها	بیمارستان حمایت مادران ۷۲ متفرقه ۱۴۵۹
----	---	---

جمع کل ۳۶۲۰

نسبت وجود سرطان در اعضاء مختلف

۷۷	پوست	۸۱	گردن رحم
۶۴	معده و روده	۶۸	غده لنفاوی
۴۲	دهان	۵۴	پستان
۳۸	تخمدان و لوله‌ها	۴۲	گلو و حنجره
۲۰	استخوان	۲۴	چشم
۱۵	کبد و کیسه صفرا	۱۵	مثانه
۱۳	بیضه	۱۴	اعصاب
۱۲	صفاق	۱۲	تیر و نئید
۹	جفت و اندومتر	۱۲	ریه و پلور
۵	واژن	۶	گوش
۵	کلیه	۶	غده بزاقی
۱	لوزالمعده	۳	بروستات

تعداد اتوپسی‌هایی که در سال ۱۳۳۶ انجام گرفته است

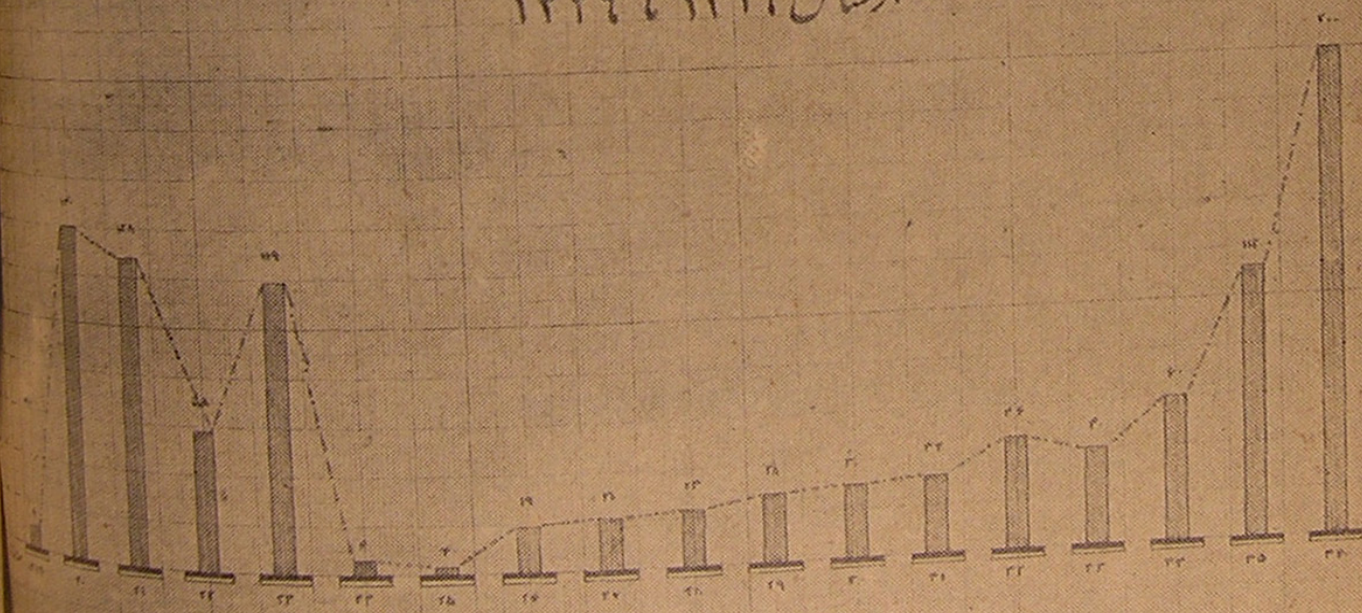
۳۴	۲ - آقای دکتر آذر	۳۶	۱ - آقای دکتر فرزد
۲۶	۴ - آقای دکتر قریب	۳۰	۳ - آقای دکتر عزیزی
۱۲	۶ - آقای دکتر معتمدی	۱۴	۵ - حمایت مادران
۷	۸ - عفونی آقای دکتر مرزدهی	۱۳	۷ - نیکوکاری

۳	۱۰ - آقای دکتر وثوقی	۴	۹ - جناب آقای دکتر میر
۲	۱۲ - آقای دکتر شیخ	۴	۱۱ - آقای دکتر پویا
۳	۱۴ - آقای دکتر عاملی	۲	۱۳ - آقای دکتر مظاهر
۲	۱۶ - سرطان	۳	۱۵ - آقای دکتر چهارازی
۱	۱۸ - آقای دکتر نصیر پور	۲	۱۷ - آقای دکتر پرتوی
۱	۲۰ - آقای دکتر نبوی	۱	۱۹ - جناب آقای دکتر صالح
۱	۲۲ - بیمارستان نامداران	۱	۲۱ - آقای دکتر آهی
۱	۲۴ - کانون آسایش	۱	۲۳ - شیر خوار گاه
		۱	۲۵ - مامائی وزیری

جمع ۲۰۵

تعداد اتوبوسی های انجام شده در بیمارستانهای بعد از اسکندریه در تهران

از سال ۱۳۱۹ تا ۱۳۳۶

نمودار آسیب‌های مختلف در ۳۶۲۰ بیوپسی

جمع	سال	تومور		آماس	عضو
		بد خیم	خوش خیم		
۶۱۸	۶	۸۱	۱۵۱	۳۸۰	گردن رحم
۲۹۴	۷۱	-	۸۸	۱۳۵	رحم
۲۴۸	۴۶	۳۸	۸۲	۸۲	تخمندان و لوله‌ها
۳۸۴	-	۶۸	۲۹	۲۸۷	غده لنفاوی
۳۸۱	۱۸	۷۷	۱۲۵	۱۶۱	پوست
۲۲۴	۶	۳۴	۸۹	۲۴	پستان
۱۴۰	۲	۱۲	۸۴	۲	تیر و نید
۳۱	۵	۱۳	-	۱۳	بیضه
۶۱	-	۳	۵۶	۲	پروستات
۲۰	۴	۵	-	۱۱	کلیه
۴۳	-	۱۵	-	۲۸	مثانه
۱۲۵	۲	۶۴	۹	۵۰	معه و روده
۱۰۴	۲۸	۱۵	۹	۵۲	کبد و کیسه صفرا
۱۱۲	۲۰	-	۲۰	۸۲	پونکسیون کبد
۱۲۹	-	-	۱	۱۲۸	طحال -
۲۶	-	۶	۱۶	۴	غده بزاقی
۸۳	۶	۱۲	۴	۶۱	ریه و پلور
۶	۳	۱	-	۲	لوزالمعده
۴۷	۲	-	-	۴۵	آباندیس
۳۳	۱	۱۲	۶	۱۴	صفاق
۱۳	۲	۵	۴	۲	واژن
۱۷	-	۶	۸	۳	گوش
۹۶	۱۹	۲۴	۳۲	۲۱	چشم
۲۷	۳	۱۴	۸	۲	اعصاب
۷۲	۷	۲۰	۱۷	۲۸	استخوان
۱۵۷	-	۴۲	۶۹	۴۶	دهان
۱۴۵	۱	۴۲	۶۳	۳۹	گلو و حنجره
۱۲۴	۹۴	۹	۱۸	۳	جفت و آندومتر
۱۰۰					پونکسیون استرنال

۶۲۰

جمع کل

آگهی برای اطلاع دانشجویان دانشکده حقوق

- ۱ - قرعه کشی برای تعیین مواد امتحان کتبی شهر یور ماه ۱۳۳۷ روز ۲۵ خرداد ماه در محل دانشکده بعمل خواهد آمد .
- ۲ - امتحانات کتبی شهر یور روز هشتم شهر یور ماه شروع خواهد گردید .
- ۳ - نام نویسی برای امتحانات شهر یور روزهای چهارم و پنجم شهر یور انجام خواهد شد .
رئیس دفتر دانشکده حقوق - دکتر صفدری

انجمن روستا نشینان

شماره ۸۷۵

پنجمین دوره نهم تیر ماه ۱۳۳۷

اتحاد ملل - ویژه دانشگاه تهران
صاحب امتیاز و مدیر مسئول: ابوالفضل مرعشی